

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

สังคมไทยในปัจจุบันกำลังเผชิญกับปัญหาของเยาวชน ปัญหาต่างๆเกิดจากสาเหตุหลายประการ รัฐบาลจึงได้พยายามแก้ปัญหาโดยการกำหนดนโยบายหลักที่จะปลูกฝังให้เยาวชนของชาติได้มีคุณธรรม ระเบียบวินัย ความจงรักภักดีต่อสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์และเลื่อมใสในการปกครอง ในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข การดำรงส่งเสริมเอกลักษณ์และวัฒนธรรม ไทยตลอดจนความเป็นเอกราช ความมั่นคงของชาติหากเราศึกษาถึงความมุ่งหมายในการจัดการศึกษา อย่าง เป็นระบบ เรื่อยมาจนถึงปัจจุบัน จะเห็นได้ว่าแผนการศึกษาและหลักสูตรการศึกษาระดับต่างๆแต่ ละฉบับนั้นได้มีการกำหนดความมุ่งหมายในการพัฒนาเยาวชนไทยเอาไว้อย่างกว้างขวาง รอบคอบ ส่วนในทางปฏิบัติของ โรงเรียนเพื่อให้เกิดผลอย่างจริงจังตามความมุ่งหมายนั้นนับว่ามีปัญหาอยู่ไม่น้อย ปัญหาที่สำคัญประการหนึ่งซึ่งสืบเนื่องมาจากการจัดการศึกษาในโรงเรียนคือ การศึกษาในโรงเรียน เพียงอย่างเดียวไม่เปิดโอกาสให้เยาวชนเหล่านั้นได้แสดงออกอย่างเพียงพอ และในทางที่ถูกต้อง ไม่มีการจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เข้าร่วมและแสดงออกอย่างเต็มที่ตามความถนัดและความสนใจ

การจัดกิจกรรมนักเรียนจึงมีความสำคัญและมีความจำเป็นเพราะ เป็นการสร้างคน จึง จำเป็นอย่างยิ่งที่โรงเรียนควรจัดและสนับสนุนให้นักเรียน เข้าร่วมกิจกรรมนั้นๆซึ่งประกาศนียบัตร (2525) ได้เสนอแนวทางแก้ไขปัญหาของเยาวชน โดยการจัดให้มีกิจกรรมนักเรียนขึ้นในโรงเรียน กิจกรรม นักเรียนเป็นสิ่งสำคัญ และจำเป็นอย่างยิ่งในการเสริมสร้างพัฒนาบุคลิกภาพและลักษณะนิสัย ตลอด จนสมรรถภาพด้านต่างๆ โดยเฉพาะส่วนที่เป็นการ เรียนการสอนในหลักสูตร ไม่สามารถจัดได้ครบ ตามจุดมุ่งหมาย ทั้งนี้เพื่อพัฒนาให้นักเรียน เป็นผู้พร้อมและสามารถประกอบอาชีพเป็นหลักสำคัญใน การพัฒนาประเทศให้เจริญก้าวหน้า แต่การเลือกประเภทกิจกรรมนั้นจะต้องให้สอดคล้องกับนโยบาย จุดมุ่งหมายของรัฐบาลและ โรงเรียนอีกทั้ง ไม่ขัดต่อกฎหมายบ้านเมือง วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม ประเพณีของสังคม และสอดคล้องกับความต้องการของนักเรียนด้วย

แต่จากการรายงานสภาพการจัดกิจกรรมนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษาของกรมวิชา การ และการนิเทศโรงเรียนของศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา (2525) พบว่าโรงเรียนส่วนใหญ่ จัดกิจกรรมในลักษณะการเรียนการสอนเช่นเดียวกับการเรียนวิชาอื่นๆในหลักสูตร ซึ่งถ้าพิจารณา ตามจุดประสงค์ของการจัดกิจกรรมแล้ว จะมุ่งเน้นในการพัฒนาบุคลิกภาพและลักษณะนิสัย เป็นส่วนใหญ่

การจัดกิจกรรมโดยครูเป็นผู้กำหนดเนื้อหา จึงไม่สนองวัตถุประสงค์ของหลักสูตรและคู่มือการจัดกิจกรรมตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ และจากการสัมมนา หัวหน้าหมวดกิจกรรม และ ผู้ช่วยผู้บริหารของกลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย เขตการศึกษา 11 (2525) สรุปปัญหาได้ว่า ครูไม่เห็นความสำคัญของกิจกรรม ความไม่เหมาะสมและการจำกัดเรื่องจำนวนครู วัสดุอุปกรณ์ไม่สนองความต้องการและความสนใจของนักเรียน บุคลากรที่เกี่ยวข้องขาดความสนใจ ขาดความรู้และประสบการณ์ในการจัดกิจกรรมนักเรียน ซึ่ง ดุษฎี (2525) ได้เสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารกิจกรรมนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษาว่า ต้องจัดให้มีหัวหน้าหมวดกิจกรรมขึ้นเป็นผู้รับผิดชอบดำเนินการประสานงาน ให้มีครูที่ปรึกษากิจกรรมนักเรียน หัวหน้าหมวดกิจกรรมกับ ฝ่ายส่งเสริมการเรียนการสอน ซึ่งแตกต่างจากหัวหน้าหมวดวิชาอื่น ๆ การบริหารงานของหมวดกิจกรรม มีลักษณะแตกต่างจากการบริหารงานของหมวดอื่น ๆ คือหัวหน้าหมวดกิจกรรมไม่มีผู้บังคับบัญชาในสายงานตรง แต่ต้องประสานกับฝ่ายบริหาร เป็นที่ปรึกษาแก่ครูที่ปรึกษากิจกรรม ที่หัวหน้าสถานศึกษามีคำสั่งแต่งตั้งขึ้น จึงทำให้ภารกิจของหัวหน้าหมวดกิจกรรมในการประสานงาน และสั่งการเป็นไปอย่างไม่มีประสิทธิภาพ

ในปี พ.ศ. 2526 หน่วยงานนิเทศก์ กรมสามัญศึกษาเขตการศึกษา 12 ได้ทำการศึกษาดำเนินงานกิจกรรมนักเรียน ผลการศึกษาพบว่า โรงเรียนขนาดใหญ่สามารถจัดกิจกรรมได้มากประเภท การกำหนดกิจกรรมส่วนใหญ่โรงเรียนกำหนดแล้วให้นักเรียนเข้าร่วม ปัญหาที่พบคือถ้าเป็นโรงเรียนขนาดใหญ่จะขาดความร่วมมือจากบุคลากร โรงเรียนขนาดกลาง และโรงเรียนขนาดเล็กมีปัญหาด้านสถานที่ และปัญหาทางวิชาการคือ บุคลากรขาดความรู้ความเข้าใจในการดำเนินกิจกรรมนักเรียนและนักเรียนขาดความพร้อมในการเข้าร่วมกิจกรรม

7 ปีต่อมา กระทรวงศึกษาธิการ (2533) ได้ปรับปรุงหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) จึงได้จัดกิจกรรมไว้เป็นส่วนหนึ่งในโครงสร้างของหลักสูตร โดยในหลักสูตรระดับมัธยมศึกษาได้ให้ความสำคัญของกิจกรรมว่าเป็นส่วนหนึ่งของการให้การศึกษา ทั้งนี้เพราะกิจกรรมจะเป็นเครื่องมือให้นักเรียนสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่น รู้จักหน้าที่ความรับผิดชอบ ความเสียสละเพื่อส่วนรวม ฝึกการเป็นผู้นำ และผู้ตามที่ดีตามระบอบประชาธิปไตย ตลอดจนเป็นการเสริมสร้างประสบการณ์ต่าง ๆ ทั้งทางตรงและทางอ้อม ในหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) และหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ได้กำหนดความหมายของกิจกรรมไว้ว่า เป็นการปฏิบัติงานร่วมกันของนักเรียนเป็นกลุ่ม ๆ ตามความสนใจและความถนัด มิใช่เป็นกิจกรรมที่ครูจัดขึ้นเพื่อผู้เรียนในการเรียนวิชาต่าง ๆ ซึ่งผู้เรียนจะต้องเรียนและสอบให้ผ่านตามเกณฑ์ที่กำหนด ทว่าเป็นการประกอบกิจกรรมร่วมกัน โดยผู้ทำกิจกรรมช่วยกันคิด ช่วยกันทำ และช่วยกันแก้ปัญหาเนื่องจากผู้เรียนมีธรรมชาติที่ต้องการจะรวมกลุ่มกันอยู่แล้ว และกลุ่มนั้นมักจะประกอบด้วยสมาชิกที่มีความสนใจใกล้เคียงกัน โรงเรียนจึงควรใช้กิจกรรมกลุ่ม และพลักจากการรวมกลุ่มไปในทางสร้างสรรค์และมีจุดหมายโดยอาศัยกิจกรรม

เป็นเครื่องมือ การจัดให้มีกิจกรรมที่สนใจร่วมกันจะทำให้เกิดประโยชน์แก่ผู้เรียนหลายประการ

1. ได้ค้นพบความสนใจและความถนัดที่แท้จริงของตนเองซึ่งทำให้เกิดความมั่นใจในตนเอง
2. ได้ค้นพบว่าตนเหมาะสมกับบทบาทใดในกลุ่ม และยอมรับบทบาทนั้น
3. ทำให้ผู้เรียนผูกพันกับโรงเรียน รู้จักช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกัน
4. ฝึกนิสัยที่ดีของการอยู่ในสังคมเช่นการยอมรับผู้อื่น ความอดทน การถนอมน้ำใจกัน

หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ได้กำหนดโครงสร้างของหลักสูตรให้มีหมวดวิชาบังคับ หมวดวิชาเลือกเสรี และหมวดกิจกรรมกิจกรรมนักเรียน ถูกกำหนดให้อยู่ในหมวดกิจกรรม ซึ่งประกอบด้วยกิจกรรมดังต่อไปนี้

1. กิจกรรมตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการจัดกิจกรรมในสถานศึกษา
สังกัดกระทรวงศึกษาธิการคือกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีหรือยุวกาชาดหรือผู้นำ เพื่อประโยชน์จำนวน 1 คาบต่อสัปดาห์ต่อภาคเรียนและกิจกรรมอื่น ๆ อีก 1 คาบต่อสัปดาห์ต่อภาคเรียน
2. กิจกรรมแนะแนวหรือกิจกรรมแก้ปัญหาหรือกิจกรรมพัฒนาการเรียนรู้ จำนวน 1 คาบต่อสัปดาห์ต่อภาคเรียน

3. กิจกรรมอิสระของผู้เรียนจำนวน 2 คาบต่อสัปดาห์ต่อภาคเรียน

กิจกรรมนักเรียนเป็นกิจกรรมที่โรงเรียนจัดขึ้น เพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาความรู้ความสามารถหรือพัฒนาศักยภาพ (Potentialities) เป็นกิจกรรมสำคัญที่ช่วยให้หลักสูตรเกิดผลในการส่งเสริมความแตกต่างระหว่างบุคคล มีความยืดหยุ่นและสนองความต้องการของนักเรียนให้เรียนได้ตามความถนัดมากขึ้น ให้นักเรียนได้ฝึกทักษะ การทำงานร่วมกันเป็นหมู่คณะ มีคุณธรรม สร้างวินัยในตนเอง ได้เรียนรู้ประสบการณ์ใหม่ ๆ เสริมความรู้ในหลักสูตรของนักเรียนให้กว้างขวางมากยิ่งขึ้น

กิจกรรมอิสระเป็นกิจกรรมหนึ่งในหมวดกิจกรรม ซึ่งมุ่งเน้นให้นักเรียนช่วยกันคิด ช่วยกันทำและช่วยกันแก้ปัญหา อันเป็นการปลูกฝังลักษณะนิสัยที่ดีในการอยู่ร่วมกันในสังคมประชาธิปไตย จากการที่กิจกรรมอิสระเป็นกิจกรรมที่กำหนดขึ้นใหม่ มีลักษณะยืดหยุ่นได้ แต่ในทางกลับกันพบว่า ประสิทธิภาพในการดำเนินการจัดกิจกรรมอิสระเป็นอย่างมาก โดยครูที่ปรึกษา กิจกรรมอิสระ ไม่ทราบว่าปฏิบัติอย่างไรและจัดกิจกรรมอะไรให้เหมาะสมกับเด็ก เด็กนักเรียน ไม่ทราบว่ากิจกรรมอะไรจึงจะเหมาะสมกับตนเอง

ในการดำเนินการจัดกิจกรรมจะมีปัญหาและอุปสรรค ดังเช่น คชินิจ (2533) ได้สรุปว่าปัญหาในการดำเนินการจัดกิจกรรมนักเรียนส่วนใหญ่คือการขาดงบประมาณ ขาดวัสดุ อุปกรณ์ประกอบการจัดกิจกรรม ส่วนสภาพการจัดกิจกรรมทั้งฝ่ายผู้บริหาร หัวหน้าหมวดกิจกรรม และครูที่ปรึกษาเห็นว่ามีค่าสำคัญมากแต่ปฏิบัติน้อย ดังนั้นกรมสามัญศึกษาและเขตการศึกษา ควรจัดประชุมทางวิชาการ อบรมหรือสัมมนาแก่ผู้บริหาร หัวหน้าหมวดกิจกรรมและครูที่ปรึกษา

กิจกรรม เน้นย้ำให้เห็นถึงความสำคัญในการ ดำเนินการและเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหา และอุปสรรคในการจัดกิจกรรมซึ่งสอดคล้องกับข้อเสนอแนะของ สมจิตร (2537) ได้เสนอแนวทางแก้ปัญหาไว้ดังนี้ ผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้าหมวดกิจกรรม อาจารย์ที่ปรึกษา กิจกรรมอิสระควรจะศึกษาทำความเข้าใจกิจกรรมอิสระให้ชัดเจน รวมทั้งกรมสามัญศึกษา ควร ได้จัดอบรมและนิเทศบุคลากรที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ความรู้ ความเข้าใจในบทบาทและหน้าที่ในการจัดกิจกรรมอิสระ และผู้บริหารฝ่ายวิชาการ ควรจัดคาบเรียนให้เอื้อกับคาบกิจกรรมอิสระและให้เหมาะสมกับสภาพของบุคลากรในโรงเรียน ส่วน พิกุล(2537) ได้เสนอแนวทางในการพัฒนากิจกรรมนักเรียนจะต้องมีองค์ประกอบที่สำคัญคือ

1. คณะกรรมการบริหารกิจกรรมนักเรียน ทำหน้าที่วางแผนการจัดกิจกรรมภายในโรงเรียน
2. บุคลากรที่เกี่ยวข้อง คือฝ่ายบริหาร หัวหน้าหมวดกิจกรรม ครูที่ปรึกษากิจกรรม ต้อง เห็นความสำคัญของการจัดกิจกรรมนักเรียน
3. นักเรียนต้องเข้าร่วมกิจกรรมตามความสนใจจริง ๆ
4. กิจกรรมที่จัดต้องหลากหลาย เปิดโอกาสให้นักเรียนเลือกได้อย่างเสรี

จากการศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และจากประสบการณ์ของผู้วิจัยที่ ทำหน้าที่ดูแลการดำเนินการจัดกิจกรรมอิสระเป็นเวลา 4 ปี ได้ค้นพบปัญหาในการจัดกิจกรรมอิสระในลักษณะต่าง ๆ ดังนั้น การศึกษาสภาพและปัญหาการจัดกิจกรรมอิสระในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดชัยภูมิ จึงมีความสำคัญอย่างยิ่งที่จะได้ทราบถึง ข้อมูลของปัญหาที่แท้จริง เพื่อส่งเสริมการดำเนินการจัดกิจกรรมอิสระและ เป็นแนวทางให้ผู้ที่เกี่ยวข้อง ในการจัดการศึกษา ได้พิจารณาหาแนวทางปรับปรุงแก้ไข ให้การดำเนินการจัดกิจกรรมอิสระบรรลุตามจุดประสงค์ของกิจกรรมอิสระต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- 1) เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการจัดกิจกรรมอิสระในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดชัยภูมิ ในด้านการวางแผนการจัดกิจกรรมอิสระ ด้านจุดประสงค์ของการจัดกิจกรรมอิสระ ด้านวิธีการจัดกิจกรรมอิสระ และด้านผลการจัดกิจกรรมอิสระ
- 2) เพื่อเปรียบเทียบระดับการปฏิบัติและปัญหาในการจัดกิจกรรมอิสระตามขนาดของโรงเรียน ได้แก่ ขนาดใหญ่ ขนาดกลางและขนาดเล็ก

1.3 ขอบเขตของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการจัดกิจกรรมอิสระในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดชัยภูมิ โดยศึกษาจากฝ่ายบริหารโรงเรียน หัวหน้าหมวดกิจกรรม ครูที่ปรึกษากิจกรรมอิสระนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นและนักเรียนผู้ปฏิบัติกิจกรรมอิสระระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

1.4 ข้อตกลงเบื้องต้น

ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม ซึ่งเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการจัดกิจกรรมอิสระในด้านการวางแผนการจัดกิจกรรมอิสระ ด้านจุดประสงค์ของการจัดกิจกรรมอิสระ ด้านวิธีการจัดกิจกรรมอิสระ และด้านผลการจัดกิจกรรมอิสระ ในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดชัยภูมิ เป็นสภาพและปัญหาที่ผู้ตอบแบบสอบถามได้ให้ข้อมูลตามสภาพที่เป็นจริง

1.5 นิยามศัพท์เฉพาะ

กิจกรรมอิสระ หมายถึง กิจกรรมในหมวดกิจกรรม ที่จัดเป็นหมวดวิชาไว้ในหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ซึ่งมุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีเสรีภาพในการเลือกกิจกรรมอิสระตามความถนัด ความสนใจของตนเองซึ่งนักเรียนอาจเป็นผู้ริเริ่มกิจกรรมเอง หรือครูเป็นผู้เสนอกิจกรรมให้ก็ได้และนักเรียนได้ร่วมดำเนินกิจกรรมนั้นด้วยตนเองภายใต้การนิเทศของครู ทั้งนี้เพื่อช่วยให้นักเรียนได้พัฒนาตนเองในด้านต่าง ๆ ซึ่งโครงสร้างของหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) กำหนดคาบกิจกรรมนักเรียนทั้ง 5 คาบนั้นในแต่ละสัปดาห์จะประกอบด้วยกิจกรรมอิสระของผู้เรียน 2 คาบ

ผู้บริหารโรงเรียน หมายถึง ข้าราชการครูซึ่งได้รับการแต่งตั้งให้ทำหน้าที่เป็นผู้บริหารในหน่วยงานทางการศึกษา คือ ครูใหญ่ ผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่ อาจารย์ใหญ่ ผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียน ผู้อำนวยการโรงเรียน ในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดชัยภูมิ

หัวหน้าหมวดกิจกรรม หมายถึง ครู อาจารย์ ซึ่งหัวหน้าสถานศึกษาแต่งตั้งหรือมอบหมายให้ทำหน้าที่หัวหน้าหมวดกิจกรรมและดูแลรับผิดชอบกิจกรรมอิสระในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น จังหวัดชัยภูมิ

ครูที่ปรึกษากิจกรรมอิสระ หมายถึง ครูในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น จังหวัดชัยภูมิ ผู้ปฏิบัติหน้าที่สอน และได้รับมอบหมายให้เป็นครูที่ปรึกษากิจกรรมอิสระตามนโยบายของโรงเรียน

สภาพการจัดกิจกรรมอิสระ หมายถึง สภาพงานที่ปฏิบัติและผลการปฏิบัติในคาบกิจกรรมอิสระตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้าหมวดกิจกรรม ครูที่ปรึกษากิจกรรมอิสระและนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นซึ่งได้จากการที่ผู้ตอบแบบสอบถามได้ตอบแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นทั้ง 4 ด้านคือ

1. ด้านการวางแผนการจัดกิจกรรมอิสระ หมายถึง กระบวนการที่ผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้าหมวดกิจกรรม ครูที่ปรึกษากิจกรรมอิสระและนักเรียน ร่วมกันดำเนินการเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการปฏิบัติกิจกรรมอิสระตามแผนงานอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่างซึ่งกำหนดไว้ร่วมกัน

2. ด้านจุดประสงค์ของการจัดกิจกรรมอิสระ หมายถึง เป้าหมายในการจัดกิจกรรมอิสระที่มุ่งเน้นเสริมสร้างให้ผู้เรียน รู้จักและเข้าใจตนเอง มีเสรีภาพในการตัดสินใจและทำกิจกรรมด้วยตนเอง เพื่อพัฒนาความสามารถของผู้เรียน

3. ด้านวิธีการจัดกิจกรรมอิสระ หมายถึง กระบวนการในการปฏิบัติงานเพื่อให้การจัดกิจกรรมอิสระบรรลุวัตถุประสงค์ของหลักสูตร

4. ด้านผลการจัดกิจกรรมอิสระ หมายถึง การที่ผู้เรียนเกิดความตระหนักรู้และเข้าใจตนเองสามารถพัฒนาบุคลิกภาพ ลักษณะนิสัยที่มีความรับผิดชอบ มีความสามัคคี มีระเบียบวินัย รู้จักช่วยเหลือผู้อื่นและรู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์

ปัญหาการจัดกิจกรรมอิสระ หมายถึง อุปสรรคในการจัดกิจกรรมอิสระในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น จังหวัดชัยภูมิ ที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงานการจัดกิจกรรมอิสระทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านการวางแผน ด้านจุดประสงค์ ด้านวิธีการ และด้านผลการจัดกิจกรรมอิสระ

โรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดชัยภูมิ หมายถึง โรงเรียนที่เปิดทำการสอนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดชัยภูมิ แบ่งออกเป็น 3 ขนาด(แบ่งตามเกณฑ์การแบ่งขนาดโรงเรียนของกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ) ตามจำนวนนักเรียน ดังนี้

- 1) โรงเรียนมัธยมขนาดใหญ่ มีนักเรียนตั้งแต่ 1500 คนขึ้นไป
- 2) โรงเรียนมัธยมขนาดกลางมีนักเรียนตั้งแต่ 500- 1499 คน
- 3) โรงเรียนมัธยมขนาดเล็ก มีนักเรียนต่ำกว่า 500 คน

1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

- 1) เพื่อเป็นแนวทางให้ผู้ที่เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษา ได้นำผลการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางในการแก้ปัญหา และพัฒนาการดำเนินการจัดกิจกรรมอิสระให้มีประสิทธิภาพ
- 2) เป็นแนวทางให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้ให้ความช่วยเหลือแก่โรงเรียนมัธยมศึกษาในด้านการดำเนินการจัดกิจกรรมอิสระ
- 3) นักเรียนได้รับประโยชน์จากการเข้าร่วมกิจกรรมอิสระเพิ่มขึ้น